

NORDANSTIGS
KOMMUN

Granskningsutlåtande och sammanställning av strategisk miljöbedömning

Översiktsplan Nordanstig 2040

Laga kraft 2024-07-23

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Antagandehandling Översiktsplan Nordanstig 2040.....	3
Om utlåtande och sammanställning av strategisk miljöbedömning.....	3
Om granskning av översiktsplanen	3
Vad är ett särskilt utlåtande?	4
Vad är en särskild sammanställning av strategisk miljöbedömning?	4
Granskningsyttranden, sammanfattning med kommentarer	4
Länsstyrelsen Gävleborg	4
Svenska Kraftnät	16
Norrhälsinge miljökontor	17
Sociala Myndighetsnämnden, Nordanstigs kommun	19
Region Gävleborg	20
Sundsvalls kommun	21
Ånge kommun.....	21
Hudiksvalls kommun.....	21
Länsmuseet Gävleborg.....	21
MittSverige Vatten & Avfall AB	22
Nordanstigs Bostäder AB.....	23
EON	23
Postnord	23
Holmen Skog.....	23
Nordanstigs Företagarförening.....	24
Nätverket Fäbodvallar i Nordanstig	24
Privatperson 1.....	24
Privatperson 2.....	25
Privatperson 3.....	25
Privatperson 4.....	25
Ändringar i översiktsplanen efter granskningen	26
Ändringar i översiktsplanekartor.....	26
Ändrade riktlinjer	29
Uppdaterade texter	29
Sammanställning av strategisk miljöbedömning	30
Så har miljöaspekterna integrerats i planen.....	30
Så har hänsyn tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter.....	30
Skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts	31
Avvikelse från Länsstyrelsens yttrande.....	32
Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför	32
Information efter antagande	33

Bakgrund

Nordanstigs kommun har haft en pågående process med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan under en längre period. Arbetet inleddes under våren 2014 då den dåvarande översiktsplanen (2004) ansågs behöva omarbetas i sin helhet. Samråd har genomförts i flera omgångar, senast under år 2023. Nu har även granskning genomförts av Översiktsplan Nordanstig 2040 och planen är färdig för antagande.

Antagandehandling Översiktsplan Nordanstig 2040

Det här dokumentet har sammanställts efter granskningstiden av Översiktsplan Nordanstig 2040. Dokumentet bör läsas tillsammans med övriga planhandlingar för att få ett sammanhang.

Översiktsplan Nordanstig 2040 är även digital och planhandlingen finns på kommunens hemsida.

Antagandehandlingarna finns också som pdf på webbsidan.

I planen ingår följande handlingar:

1. Översiktsplan Nordanstig 2040, texthandling
2. Översiktsplan Nordanstig 2040, kartor
3. Riksintressen i Nordanstig kommun – ÖP 2040
4. Miljökonsekvensbeskrivning – ÖP 2040
5. Granskningsutlåtande och strategisk miljöbedömning – ÖP 2040
6. Granskningsyttrande från Länsstyrelsen – ÖP 2040
7. Samrådsredogörelse – ÖP 2040

Det finns också planeringsunderlag som hör till översiktsplaneringen men som inte ingår i själva beslutet om översiktsplan. Planeringsunderlaget finns dels som kartsnitt i den digitala kartan som ingår i den digitala översiktsplanen, dels som ett antal textdokument på kommunens hemsida.

Om utlåtande och sammanställning av strategisk miljöbedömning

Om granskning av översiktsplanen

Efter samrådet och efter att planen bearbetats ska en översiktsplan hållas tillgänglig för granskning. Granskning är en viktig del av planprocessen för att ta fram en översiktsplan. Granskningsskedet finns reglerat i plan- och bygglagens tredje kapitel, 12§ - 17§. Syftet med granskningen är att den som lämnat synpunkter i samrådet ska kunna se hur synpunkterna bemötts och få möjlighet att förklara om det är något kommunen missförstått eller som inte ändrats på ett bra sätt.

Granskningen av Nordanstigs förslag till ny kommunövergripande översiktsplan genomfördes under perioden 1 februari till och med 31 mars 2024. Ett par myndigheter begärde och fick förlängd granskningstid. I samband med att granskningen startade kungjordes granskningen genom kungörelseannons i Hudiksvalls Tidning och Nordanstigarn. Ett missiv skickades ut till berörda myndigheter och andra intressenter. Utöver det informerades det om granskningen på kommunens hemsida, på den digitala anslagstavlan och i kommunhuset i Bergsjö.

Synpunkter kunde lämnas via e-post eller via brev till kommunen.

Vad är ett särskilt utlåtande?

Ett särskilt utlåtande liknar samrådsredogörelsen men beskriver granskningstiden, de synpunkter som kommer in under granskningen och de ändringar som görs från granskningsperioden och fram till att översiktsplanen antas av kommunfullmäktige.

Plan och bygglagen säger att:

17 § Efter granskningstiden ska kommunen i ett särskilt utlåtande sammanställa de synpunkter som kommit fram och redovisa de förslag som synpunkterna gett anledning till.

Vad är en särskild sammanställning av strategisk miljöbedömning?

När en översiktsplan antas ska det finnas en redovisning av hur den strategiska miljöbedömningen gått till. En strategisk miljöbedömning är en process som beskriver hur miljöaspekter och miljöhänsyn hanteras i till exempel en översiktsplan. I miljöbalkens 6:e kapitel står det att:

16 § I ett beslut att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning eller i en särskild handling i anslutning till beslutet ska det finnas en redovisning av

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
3. skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts, och
4. vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. Lag (2017:955).

17 § Den som har antagit en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning ska informera allmänheten och de myndigheter och kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda om antagandet och göra planen eller programmet, beslutet och den redovisning som avses i 16 § tillgängliga för dem. Lag (2017:955).

Det här dokumentet Granskningsutlåtande och sammanställning av strategisk miljöbedömning, är en del i processen att ta fram en översiktsplan och uppfyller kraven både enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken.

Granskningsyttranden, sammanfattning med kommentarer

Länsstyrelsen Gävleborg

Inledning Nordanstigs kommun har i enlighet med 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL) översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning. Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripande grunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede. Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnäralägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,

4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter.

Kommentar

Trots att Länsstyrelsen ansvarar för det samlade yttrandet från statliga myndigheter har separata yttranden inkommit direkt till kommunen från Lantmäteriet, Trafikverket, Försvarmakten och Svenska Kraftnät. Då deras synpunkter hanterats samlat av Länsstyrelsen redovisas de inte separat i detta granskningsutlåtande, med undantag för Svenska Kraftnät som inkommit med några önskemål om kartkompletteringar som kommunen ser som lämpligt att redovisa nedan.

Allmänna synpunkter

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till översiktsplanen då den antagits. Det är viktigt att markeringar görs i översiktsplanen för de delar där Länsstyrelsen inte har godtagit översiktsplanen enligt 3 kap. 20 § PBL. Kommunen kan begära ett reviderat granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § under förutsättning att Länsstyrelsens tidigare granskningsyttrande helt eller delvis inte längre är relevant.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Kommunen har redogjort för ett allmänt förhållningssätt till riksintressena samt tagit ställning. Länsstyrelsen anser att de förekommande riksintressena är korrekt redovisade och tillräckligt beaktade i planen med tillägg av nedanstående kommentarer.

Totalförsvaret (3 kap. 9 § MB)

Kommunen har fört in påverkansområde för väderradar, Hudiksvall – TM0096 som valbart lager i kartan i den digitala versionen, samt i underlaget kring riksintressen. Kommunen har lagt till resonemang kring när Försvarmakten och civil flygtrafik ska remitteras och vilka påverkansområden som finns för respektive del. Länsstyrelsens synpunkter avseende dessa delar har hanterats av kommunen.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Länsstyrelsen noterar att de skrivelser som berör utveckling inom respektive riksintresse för kulturmiljövårderna är övergripande och ihop med det bitvis ottydliga planeringsunderlaget för kulturmiljö ges relativt lite vägledning kring hur riksintressena ska tillgodoses framöver. Det faller genom det även ett stort ansvar på antikvarisk kompetens vid hantering av bygglovs- och detaljplanefrågor.

Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen anser att kommunen har tagit till sig av Länsstyrelsens tidigare synpunkter på ett bra sätt från tidigare skede i processen. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter angående riksintresse kommunikation.

Vindbruk (3 kap. 8 § MB)

Kommunen anger att de av Energimyndighetens utpekade riksintresseområden bör omprövas. Det beror på att vissa av områdena har prövats och har bedömts olämpliga på grund av andra värden i områdena. Dessutom har utvecklingen av vindkraftverkens höjd medför att de kan vara olämpliga på grund av inflygningsytor mot Sundsvall flygplats. Länsstyrelsen avser att ta upp frågan med Energimyndigheten.

Kommentar

Nordanstigs kommun konstaterar att riksintressen tillgodoses i tillräcklig grad.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen hade synpunkter på att det var ett mycket stort antal LIS-områden som kommunen pekat ut. Kommunen har gjort en översyn av LIS-områdena och flera mindre tillgängliga områden har minskats eller plockats bort vilket Länsstyrelsen ser som positivt. Från att ha varit 42 områden är det nu 33 (observera att kommunen anger 34 områden i texten). Några LIS-områden har bytt namn (alla har bytt nummer utom ett) vilket inte är så lämpligt utan bidrar till förvirring och otydlighet. Det är viktigt att kunna gå tillbaka och se vad Länsstyrelsen haft för synpunkter på respektive område vilket kan bli svårt när de byter namn.

Länsstyrelsen hade synpunkter på att de inte varit tydliga med fördelningen av bostäder respektive verksamheter inom respektive område. Kommunen ser fortsatt ingen anledning till att dela upp områdena för verksamheter och bostäder och att kommunens LIS- områden ofta är blandad och har mångfunktionell bebyggelse. De vill fortsatt uppmuntra till det i framtiden. Kommunen beskriver i handlingarna att de preciserat och förtydligat syfte och motiv med kvarvarande områden. Länsstyrelsen anser att de bör kunna vara mer tydliga för respektive område vilket huvudsyftet är. Länsstyrelsen ser att det ska vara möjligt för kommunen att bedöma att vissa områden är lämpliga för bostäder och andra för verksamheter av olika slag.

Kommunen redovisar i översiktsplanen de kriterier och riktlinjer som varje förslagit LIS-område ska följa. Där redovisas att "Tillgången till strandområden för allmänheten och möjlighet till fri passage ska säkerställas." det använder kommunen som en generell riktlinje som ska gälla för alla LIS-områden men är inte utskrivet för varje. Länsstyrelsen tyckte att nya bostadshus inte ska spridas ut i strandområdet utan mer samlat samt att 200 m kan vara väldigt långt i många fall. Kommunen menar att detta hanterats under de generella riktlinjerna för LIS-områdena och att 200 meter kan vara aktuell i vissa fall där det är lämpligt utifrån landskapsbild, topografi eller markens beskaffenhet. Vi bedömer fortsatt att 200 meter bör gälla som riktlinje för alla områden oavsett eftersom det annars blir en bedömning från fall till fall.

Kommunen vill fortfarande kunna pröva fler områden inom LIS än de som behandlas i ÖP. Länsstyrelsen bedömer fortfarande att det inte är lämpligt.

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen har en fortsatt dialog med Länsstyrelsen innan antagande.

Kommentar

Kommunen håller med Länsstyrelsen om att det blir svårt när områdena byter namn, men det blev så pass stora ändringar i LIS-områdena att det ansågs mer förvirrande att ha kvar samma nummer. Kommunen har i samrådsredogörelsen en konverteringstabell som tydligt visar vilka områden som bytt till vilket nummer mellan samråd och granskning, och anser därmed att detta är tillräckligt tydligt redovisat. Kommunen kommer inte att byta nummer på några fler områden efter granskningen,

därmed kan områden som tas bort efter granskning medföra att det blir en lucka mellan olika nummer.

Kommunen vill fortsatt lyfta fram att man inte anser det lämpligt att på förhand fastslå områdets användning i de fall som områdena både kan utvecklas för bostäder, blandande funktioner eller verksamheter. Om det blir aktuellt med en större samlad utveckling inom något LIS-område så kommer användningen att preciseras i kommande detaljplanläggning, där Länsstyrelsen har tillfälle att yttra sig under samrådsprocessen. Enstaka komplettering av bostadshus kan komma att ske utan detaljplanläggning.

Länsstyrelsen uttrycker att avståndet om 200 m till annan bebyggelse inte bör överstigas. Detta stämmer med översiktsplanens intentioner och kommunen ser därför ingen konflikt i frågan.

Kommunen har genomfört en dialog med Länsstyrelsen innan antagande av planen.

LIS-områdena

Länsstyrelsen har studerat översiktsplanens förslag till LIS-områden. I tabellen nedan framgår Länsstyrelsens synpunkter för varje enskilt LIS-område.

Kommentar

Kommunens kommentarer och revideringar presenteras bredvid Länsstyrelsens synpunkt i tabellen nedan. De områden som inte har någon kommentar har inte haft någon synpunkt som genererat ändring i planförslaget eller behov av kommentar av kommunen.

Nr	LIS-område	Synpunkt	Kommunens kommentar
1	Hassela Norrtjärnen	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen anser att området är ett lämpligt LIS-område förutsatt att fri passage lämnas. Kommunen har ritat om området så att ras, skred och uddar undviks samt förlängt området i nordväst.	
2	Franshammar (Samrådet L3)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen ser att fri passage ska lämnas och att nya tomter ska läggas i anslutning till vägen och inte så nära vattnet som möjligt. Kommunen har ritat om området så att ras, skred och uddar undviks. Kommunen hänvisar i övrigt till sina generella kommentarer gällande LIS. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	<i>Kommunen har lagt till notering om att tillkommande byggnader placeras i närheten av befintlig väg och att området närmast vattnet ska lämnas fritt.</i>
3	Viggtjärn (Samrådet L4)	Området pekas ut för turistverksamhet. Länsstyrelsen lyfte en stig som går runt sjön och som kommunen bör beakta. Kommunen nämner inte stigen i sina handlingar. Kommunen redogör att de har ritat om området för att ta med vattenområdet och enbart delar som är	<i>Kommunen har lagt till text om att det även fortsättningsvis ska gå att röra sig kring sjön och nå den för allmänheten.</i>

		inom strandskyddat område. Området syftar till att vara en förlängning av camping/stugby och motionsanläggningar (Hassela sportcenter). Området runt tjärnen helt oexploaterat i dagsläget. Länsstyrelsen anser att området kan vara lämpligt om det inte blir för exploaterat runt tjärnen utan att den är fortsatt allmänt tillgänglig.	
4	Sjösveden (Samrådet L5)	Länsstyrelsen tycket i tidigare yttrande att det är svårt att göra en bedömning när kommunen har som alternativ bostäder och/eller stugverksamhet(turism). Kommunen har ritat om området för att inkludera befintlig bebyggelse och hålla sig närmare befintlig väginfrastruktur. Det ser Länsstyrelsen som positivt men anser fortsatt att kommunen bör närmare precisera syftet med området då olika ändamål har olika typer av hemfridszon. Länsstyrelsen anser att området kan vara lämpligt för föreslagen turistverksamhet men inte för bostäder.	<i>Kommunen har lagt till hänsynspunkten om att: Ta hänsyn till närhet till bergtäkt vid eventuell utbyggnad i områdets nordvästra del. Avvikelse - Kommunen vill behålla möjligheten till bostäder då det finns ett intresse för att utveckla området för detta. Området kommer att markeras i kartan som avvikande mot Länsstyrelsens yttrande.</i>
5	Halls (Samrådet L6)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen bedömde att det inte var ett lämpligt område med tanke på hur smalt det är. Kommunen har delat upp området på två ytor för att visa på att de smalaste delarna ska fungera som gröna släpp. Länsstyrelsen anser att kommunens åtgärd till en vis del är positiv men tycker fortfarande att område är för smalt. Problematik kring buller, farligt gods och fripassage gör att Länsstyrelsen anser att området inte är lämpligt och kan därför inte ligga till grund för att tillämpa LIS som särskilt skäl.	<i>Kommunen har tagit bort LIS-området mellan granskning och antagande.</i>
6	Gränsfors (Samrådet L9)	Området pekas ut för bostäder och verksamheter. Kommunen har ritat om området för att inkludera befintlig bebyggelse och verksamheter. Kommunen har i stort exkluderat jordbruksmarken och dragit ut området i norr mot Krusbacka efter befintlig vägstruktur. Utvecklingen ska främst ske på ovansidan befintliga vägar jämfört vattendraget och det ser Länsstyrelsen som positivt sett till strandskyddet.	

		Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	
7	Gnarpsån (Samrådet L10 Gnarpsån, Rödsbacken)	Området pekas ut som bostadsområde. Kommunen har ritat om för att undvika område med risk för ras och skred samt jordbruksmark. Kommunen har även ritat om det för att enbart ligga inom strandskyddat område. Länsstyrelsen anser att kartmaterialet visar det finns goda möjligheter till fri passage. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	
8	Kyrkbyån (Samrådet L11)	Området pekas ut som bostadsområde med småhus och radhus. Kommunen har ritat om området för att undvika akksamhetsområdet för ras och skred. Kommunen beskriver i översiktsplanen att området närmast vattendraget bör användas för allmänhetens tillgänglighet vilket Länsstyrelsen ser som positivt. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget	
9	Bergsjöviken (Samrådet L12)	Området pekas ut som bostadsområde med flerfamiljshus och friluftsjändamål. Kommunen skriver att de ska utforma området med varsamhet. Ifall det går att lösa på ett bra sätt så anser Länsstyrelsen att Bergsjöviken kan vara ett lämpligt LIS-område. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	
10	Rotprick (Samrådet L13)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen har tidigare påpekat området idag är helt oexploaterat. Viktigt att nya byggnader verkligen uppförs i anslutning till befintlig samt att rejäl fri passage lämnas. Kommunen har ritat om området för att minska påverkan på jordbruksmark och undvika fornlämning. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	<i>Kommunen har kompletterat beskrivningen med: att ny bebyggelse ska kopplas mot befintlig tätort.</i>
11	Sagaliden camping och Sågviken (Samrådet L14 Sagaliden, Sågviken)	Området pekas ut för bostäder och fritidsverksamheter. Länsstyrelsen bedömde i tidigare yttrande det som positivt att området är tänkt att utvecklas med ändamål för friluftslivet. Området har ritats om för att innefatta befintlig campingverksamhet. Kommunen har även	<i>Kommunen har kompletterat beskrivningen med att det finns historiskt intressanta sågverkslämningar i området i en hänsynsynpunkt.</i>

		exkluderat området närmast vattnet för att visa på tillgänglighet till vattenområdet. Länsstyrelsen anser dock att det är lite snålt tilltaget. Länsstyrelsen ser inte det som lämpligt med bostäder här men är positiva till utveckling inom fritidsverksamhet.	<i>Kommunen har även lagt till hänsynspunkt om behov av hänsyn till naturvärden. Kommunen har tagit bort bostadsändamål i beskrivningen och har bara kvar fritids/besöksnäringensändamål.</i>
12	Bredåker (Samrådet L16 Bredåker, Edsäng)	Området pekas ut som bostadsområde. Kommunen har ritat om för att undvika udden och kommunen bedömer att värdena på platsen inte kommer att påverkas negativt av LIS-planen. Området ligger inom naturvårdsprogram klass två. Vid exploatering ska stor hänsyn tas till värdena i område. Inga övriga inga synpunkter.	
13	Lunde (Samrådet L17)	Området pekas ut för bostäder och turistverksamhet. Länsstyrelsen ser positivt på att jordbruksmarken undan tas från exploatering. Kommunen redogör att området har minskats ner. Länsstyrelsen vill påpeka att det finns biotopskyddade åkerholmar och möjligen ett biotopskyddat öppet dike samt är oexploaterat. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att ny bebyggelse placeras i närheten av befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
14	Sindra (Samrådet L19 Rösta)	Området pekas ut för bostäder och verksamheter. Kommunen skriver att de har ritat om för att täcka de södra delarna kring kanalen. Länsstyrelsen anser att området kan vara ett lämpligt LIS-område om ny bostadsbebyggelse förläggs i närheten av befintlig bebyggelse.	
15	Harmångers tätort (Samrådet L21 Bringsta, Edsäter)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen anser att det är olyckligt att exploatera jordbruksmark men vid en exploatering är det viktigt att inte sprida ut bebyggelsen och ta hänsyn till jordbruksmarken. Kommunen lämnar ca 50 m buffert till Harmångersån och delar upp området så att det ligger på båda sidor om ån. Ligger inom Riksintresse Naturvård samt naturvårdsprogram klass 1	

		Harmångersån. Länsstyrelsen noterar att detta område utgör helt andra ytor än i förra samrådet. Det nya förslaget konkurrerar inte längre med RI kommunikation. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	
16	Sågtäkten (Samrådet L22)	Området pekas ut som bostadsområde. Området ligger inom värdestrakt för hav och kust. Kommunen har ritat om lite grann för att ”passa in bättre till strandskyddet”. Länsstyrelsen ställer sig frågande hur denna anpassning ska passa in bättre till strandskyddet. Länsstyrelsen bedömer området kan vara lämpligt om kommunen begränsar området till sydväst om vägen. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	<i>Kommunen har ritat om områdesgränsen så att den tydligt följer väginfrastrukturen då det inte finns planer på bebyggelse nordöst detta område.</i>
17	Långviken (Samrådet L23)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen tyckte i tidigare yttrande att udden Klubben skulle undantas. Kommunen har nu ritat om för att exkludera Klubbenområdet. Kommunen delar vår bedömning att bostadsutvecklingen bör genomföras kring väg och befintlig bebyggelse vilket Länsstyrelsen ser som positivt. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på förslaget LIS-område.	
18	Skutviken (Samrådet L24)	Området pekas ut för bostäder och turistverksamhet. Länsstyrelsen bedömde tidigare att området kan vara ok för utveckling av besöksnäring/friluftsliv. Ligger inom ett prioriterat mycket skyddsvärt område benämnt Karelen/Ornskarpen med gammal naturskog i en bred bård mot havet. Vattenområdet ingår i värdestrakt för hav och kust. Kommunen har ritat om för att inkludera befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen anser att en försiktig utveckling för besökare kring befintlig bebyggelse inte påverkar objektet för naturskydd negativt. Länsstyrelsen anser inte det som lämpligt med bostäder här men är positiva till utveckling inom turistverksamhet.	<i>Kommunen har justerat texten så att det endast innefattar besöksnäring och fritidsändamål.</i>

19	Strömsbruk (Samrådet L25)	Området pekas ut för turistverksamhet. Ligger inom ett prioriterat mycket skyddsvärt område benämnt Karelen/Ornskarpen med gammal naturskog i en bred bård mot havet. Vattenområdet ingår i värdestrakt för hav och kust. Området ingår även i Riksintresse naturvård samt naturvårdsprogram klass 1 Harmångersån med Harsjön. Kommunen har ritat om lite för att exkludera ytan närmast ån och för att ansluta till befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen anser att det är ok om det utvecklas på rätt sätt och zonen mot ån lämnas fri.	
20	Tallbo (Samrådet L26)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen ser att det kan vara ok om bostadsbebyggelse förläggs i närheten av befintlig bebyggelse men fri passage är mycket viktig och bryggor bör inte anläggas. Ligger inom RI Naturvård samt inom naturvårdsprogram klass 1 Harmångersån med Harsjön. Kommunen har ritat om området för att knyta an till befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
21	Tillsjötjärnen (Samrådet L27)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen hade tidigare synpunkter på att udden skulle undantas och kommunen har ritat om för att exkludera udden vilket Länsstyrelsen tycker är bra. Kommunen har tagit med mark öster om vattendraget som ligger inom Riksintresse Naturvård samt naturvårdsprogram klass 1. Del av området väster om vattendraget är redan detaljplanelagt. Länsstyrelsen anser att det området kan vara ok i sin helhet om lämplig fri passage lämnas. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
22	Stocka (Samrådet L22)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen anser fortsatt att kommunen bör kunna förtydliga en ungefärlig fördelning av verksamheter mm och bostäder. Kommunen har ritat om området för att passa befintlig plan. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	

23	Morängsviken (Samrådet L29)	Området pekas ut för bostäder och verksamheter för turism och service. Området finns med i gällande LIS-plan. Det föreslagna området har befintlig bebyggelse i området och det borde vara möjligt att förlägga bebyggelse i närheten av den befintliga. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område	
24	Lönnångersfjärden (Samrådet L30)	Området pekas ut för bostäder och turistverksamhet. Kommunen har minskat ned för att innefatta där det redan finns viss bebyggelse eller väginfrastruktur. Fokus bör ligga på natur- och friluftslivsvärdena men Länsstyrelsen bedömer fortsatt att det är olämpligt som LIS-område för bostäder men ser positivt på utveckling av turistverksamhet.	<i>Kommunen har justerat områdets utbredning för att inte innefatta udden längst ut. Kommunen anser att området fortsatt är lämpligt för bostäder då området har befintlig nybyggd väginfrastruktur och vill styra utvecklingen till dessa befintliga strukturer. Avvikelse - Kommunen vill behålla möjligheten till bostäder då det finns ett intresse för att utveckla området för detta. Området kommer att markeras i kartan som avvikande mot Länsstyrelsens yttrande.</i>
25	Koffsand (Samrådet L31 Vitskatsudden, Koffsand)	Området pekas ut som bostadsområde. Kommunen har minskats ned området. Ligger delvis inom skyddsvärt område, Lönnånger, som bland annat är lek område för strömming och här finns även gråsäl. Kustleden går genom området. Länsstyrelsen gör samma bedömning som för Lönnångersfjärdens område att det är olämpligt att exploatera. Kan inte ligga till grund för att tillämpa LIS som särskilt skäl.	<i>Avvikelse - Kommunen vill behålla möjligheten till bostäder. Kommunens bedömning är att en mindre grupp bostäder kan utvecklas utan att vattenområdets djurliv påverkas. Exploatering kommer främst att ske utanför själva strandskyddsområdet. Området kommer att markeras i kartan som avvikande mot Länsstyrelsens yttrande.</i>
26	Mellanfjärden (Samrådet L26)	Området pekas ut som bostadsområde. Finns med i gällande LIS-plan. Kommunen har minskats ned området för att i huvudsak innefatta strandskyddat område. Länsstyrelsen ansåg i samrådet att det blir problematiskt att planera för en stor mängd bostäder samtidigt som VA-systemet medger endast ett fåtal	<i>Kommunen har kompletterat med en skrivning om att ny bebyggelse ska anpassas till befintlig kulturmiljö och bebyggelsestruktur.</i>

		inkopplingar. Kommunen håller med Länsstyrelsen att och kommer att fortsätta utreda frågan om det blir tal om en stor mängd bostäder. Länsstyrelsen ser positivt på området om VA frågan går att lösa. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
27	Varpsand (Samrådet L34 Sörfjärden)	Området pekas ut som bostadsområde. Planen medger bostäder och verksamheter. Områdena finns i gällande LIS-plan. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
28	Klasudden (Samrådet L35 Sörfjärden)	Området pekas ut för bostäder och verksamheter. Ligger till stor del inom detaljplan. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område	
29	Stenudden (Samrådet L36 Sörfjärden)	Området pekas ut för bostäder och turistverksamhet. Området, ligger inom utvidgat strandskydd 300 m, ingen detaljplan idag. Gränsar mot Vattingmalarnas naturreservat, kustleden löper igenom området. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
30	Norrå (Samrådet L37)	Området pekas ut som bostadsområde. Kommunen har ritat om för att undanta udden. Det ligger ett fågelskyddsområde relativt nära området. Kommunen beskriver att det under vissa perioder är förbjudet att vistas inom den skyddade vattenzon som gäller vattenområde tillhörande ön. Del av området ingår i detaljplan. Länsstyrelsen anser att området är ok om tillräcklig fri passage lämnas mot havet. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	
31	Lortvarpet (Samrådet L38)	Området pekas ut för bostäder och turistverksamhet. Gränsar till Klackuddens naturreservat och kustleden löper rakt igenom området. Kommunen har ritats om området något. Länsstyrelsen bedömer att området inte uppfyller kriterierna för ett LIS-område och kan inte ligga till grund för att tillämpa LIS som särskilt skäl.	<i>Avvikelse - Kommunen väljer att ha kvar LIS-området då det finns ett intresse för att utveckla området för bostäder. Området kommer att markeras i kartan som avvikande mot Länsstyrelsens yttrande.</i>
32	Ragvaldnäset (Samrådet L39)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen bedömde i förra yttrandet att det är olämpligt att exploatera. Har ritats	<i>Avvikelse - Kommunen väljer att ha kvar LIS-området då det finns ett</i>

		om för att innefatta redan bebyggda områden. Länsstyrelsen ställer sig fortsatt tveksamma till områdets lämplighet och bedömer att området är olämpligt för LIS-ändamål och kan inte ligga till grund för att tillämpa LIS som särskilt skäl.	<i>intresse för att utveckla området för bostäder. Området kommer att markeras i kartan som avvikande mot Länsstyrelsens yttrande.</i>
33	Årskogen (Samrådet L1, L2 Bosjön, Långviken)	Området pekas ut som bostadsområde. Länsstyrelsen anser att område kan vara lämpligt om exploateringen av ny bebyggelse sker i anslutning till befintlig bebyggelse och att naturmarken undantas exploatering i största mån det går. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på föreslaget LIS-område.	

Hälsa och säkerhet

Farligt gods

Kommunen har ändrat hänvisning kring riskhanteringsavstånd från regionen till Länsstyrelsens regionala vägledning. Länsstyrelsens synpunkter avseende dessa delar har hanterats av kommunen. I kartmaterialet anges inte riskhanteringsavståndet. Länsstyrelsens synpunkter kring att öka transparens och identifiera intressekonflikter kvarstår.

Kommentar

Länsstyrelsens kvarstående synpunkt har hanterats genom att i det digitala planeringsunderlaget lägga till ett illustrativt kartlager som visar på lämpligt riskhanteringsavstånd kring leder för farligt gods.

Riskhänsyn

I Nordanstigs kommun finns två Seveso-anläggningar som utgörs av bergtäkter. Dessa är inte särskilt markerade i kartan. Anläggningarna redovisas som B-anläggning för tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter. Det framgår inte mer information kring anläggningarna än att de är miljöfarliga. Vedertagna riskhanteringsavstånd för bergtäkter finns inte, utan kommunen uppmanas snarare att omhändertas riskhantering vid utveckling av industri eller i närheten av befintlig industri. Aspekter som hanteras mer detaljerat i detaljplanläggning och byggnation.

Buller

Kommunen anser att det är mindre strategiskt att göra en kommunövergripande bullerkartering i nuläget då de stora bullerkällorna; väg E4 och Ostkustbanan, kommer att dras i delvis ny sträckning inom några år. Planförslaget har styrande riktlinjer om hur dessa risker ska hanteras i den fortsatta planeringen. Kommunen anger att bullerfrågorna ska hanteras i all planering. Länsstyrelsen anser att kommunen beaktat frågan väl. Kommunens industrier som ger upphov till buller är utpekade på kartan, vilken ger en bra bild inför eventuella detaljplanarbeten. Kommunen beskriver att de ämnar

utreda buller när det blir aktuellt med var sträckan E4 och Ostkustbanan ska dras och när det blir aktuellt för bebyggelse i något område. Under tiden ska man undvika att bygga/se till att hålla avstånd från där det finns risk att järnväg eller E4 kommer att dras. Det är bra att detta uppmärksammas. Trots detta är det viktigt att ta höjd för hur det ser ut i nuvarande skede i det fall framtida planer inte skulle sättas i verket.

Klimatanpassning

Kommunen har genomfört en klimatiskanalis och delvis modifierat förslaget efter det och Länsstyrelsens synpunkter från samrådet. Länsstyrelsen bedömer att det är ett förhållandevis gediget arbete som också motiverar en del av de riktlinjer och ställningstaganden kommunen gör i översiktsplanen.

Ras, skred, översvämning och erosion

Länsstyrelsen yttrade sig under samrådsskedet om bland annat att planen bör kompletteras med en översiktlig beskrivning av de geotekniska och geologiska förutsättningar som kan ha betydande inverkan på den strategiska planeringen. Vidare angavs att kommunens ställningstagande även bör inkludera befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen lämnade även förbättringsförslag rörande hur strategier kan formuleras samt hur aktuellt planeringsunderlag kan redovisas i kartan. De synpunkter som lyftes i samrådsskedet har i stora delar hanterats eller bemötts. Den klimatriskanalis som kommunen tagit fram ger en bra övergripande bild av vilka risker som finns samt vart man hittar dem i kommunen. Kommunens strategi har kompletterats på ett bra sätt och ger tydlig vägledning kring kommande byggnation. Rådet om att inkludera befintlig bebyggelse i strategin för hantering av ras, skred och erosion kvarstår dock.

Kommentar

Riskhänsyn, buller och klimatanpassning har i denna översiktsplan hanterats i en omfattning anpassad till kommunens tillgängliga resurser. Nordanstigs kommun konstaterar att Länsstyrelsen bedömt detta som tillräckligt.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen har även skickat redaktionella ändringar för planeringsunderlag - kulturmiljö.

Kommentar

Kommunen har delvis kompletterat planeringsunderlaget för kulturmiljö i enlighet med Länsstyrelsens förslag. En fördjupad beskrivning av förhistorien samt komplement från havsplanen är exempel på förslag som kommunen ser som intressant att komplettera med i framtiden när resurser kan avsättas för detta. Nordanstigs kommun tackar för de synpunkter som bidragit till att förbättra kvaliteten i planeringsunderlaget.

Svenska Kraftnät

(not. Svenska Kraftnät är en statlig myndighet och deras synpunkter hanteras därmed samlat i Länsstyrelsens yttrande ovan.)

Svenska Kraftnäts synpunkter som skickats till Nordanstigs kommun innefattar dels att komplettera kartbilagan som finns att ladda ned i pdf-format med Transmissionsnätet. Dessutom bör anläggningarna finnas med i legenden för de olika kartorna i kartbilagan.

Kommunen kan med fördel även visa utredningskorridoren för de planerade 400 kV-ledningarna mellan Vattjom och Njutånger i översiktsplanens kartor. Kontakta Svenska Kraftnät för att få tillgång till en shape-fil med den geografiska informationen.

Svenska kraftnät rekommenderar att kommunen byter till beteckningen Transmissionsnät eller Stammnät för Svenska Kraftnäts anläggningar. Nationellt kraftnät, som kommunen använder i granskningshandlingarna, är ingen beteckning som Svenska Kraftnät själv använder och kan vara missvisande.

Information om Svenska Kraftnäts befintliga anläggningar och utbyggnadsplaner i kommunen bör även finnas med i planbeskrivningen. I granskningshandlingarna har kommunen valt att inkludera denna typ av information i textform i dokumentet Planeringsunderlag som dock formellt inte tillhör översiktsplanen och inte är planerad att beslutas i antagandeskedet. Svenska Kraftnät anser att utbyggnaden av transmissionsnätet för el kan jämföras med andra stora infrastruktursatsningar (framtida Ostkustbana, ny E4) som berör kommunen och bör redovisas på ett liknande sätt i de formella planhandlingarna.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande. Svenska Kraftnät anser att deras utbyggnadskorridorer bör redovisas tillsammans med ny E4 m.m., det vill säga riksintressen för kommunikationer. Om staten beslutar att utbyggnad av transmissionsnätet ska utgöra ett riksintresse kommer Nordanstig givetvis att lägga till utbyggnadskorridorerna i detta sammanhang. Efter samrådet bad Nordanstigs kommun att få del av data för utbyggnadskorridor, men då detta inte kunde tillgodoses av Svenska Kraftnät innan granskningen fanns inte möjlighet att komplettera markanvändningskartan med denna information. Nordanstigs kommun ser det dock som lämpligt att ha med större stråk för planerad utbyggnad av infrastruktur i översiktsplanen eftersom vi då kan undvika konflikter mellan olika typer av utveckling. Då vi nu fått del av kartdata för utbyggnadskorridor har detta lagts till som en ny markanvändningskategori för utveckling i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta. Översiktsplanen har också försetts med hänsynsriktlinjer kopplat till detta.

När det gäller befintligt nät är detta dels synligt i bakgrundskartorna (på motsvarande sätt som statligt väg- och järnvägsnät), dels redovisat som ett separat kartlager. Vi justerar namnet på kartlagret enligt önskemål till "Transmissionsnät".

Norrhälsinge miljökontor

Synpunkterna innefattar återkoppling på de synpunkter och revideringar som genomfördes i samrådsskedet samt vilka synpunkter som enligt Norrhälsinge miljökontor kvarstår.

Kapitel 1–3: I samrådsskedet påpekade Norrhälsinge miljökontor att VA-planen inte anges som ett styrdokument i planeringsunderlaget, vilket besvarades med att nuvarande VA-plan är inaktuell och ny ska tas fram. Miljökontoret kan acceptera den slutsatsen men tycker det är viktigt att det framgår av Översiktsplanen att den gamla VA-planen är inaktuell och att en ny VA-plan ska tas fram.

Kapitel 4: Det finns en del kända större förorenade områden och vattenskyddsområden som borde markeras på tätortskartorna eftersom dessa kan begränsa exploateringen i dessa områden. Detta har delvis åtgärdats i den digitala kartan men inte alls i de "fasta" kartorna. Miljökontoret anser att dessa förutsättningar är så viktiga att de måste ingå även i det "fasta" kartmaterialet.

Miljökontoret konstaterade att flera områden för av bebyggelseutveckling är i närheten av tätorterna ligger inom områden med jordbruksmark vilket inte stämmer överens med riktlinjerna om att bevara jordbruksmark. I sina kommentarer har kommunen angett att de ansett att bebyggelseutveckling är så viktig att vissa jordbruksytor behöver tas i anspråk. Miljökontoret bedömer att det i enstaka fall kan vara korrekt men att det generellt sett inte borde finnas ett större behov att exploatera jordbruksmark med tanke på den förhållandevis låga nybyggnadsgraden i kommunen.

En äldre oljeskyddsplan finns men borde sannolikt uppdateras inom planperioden för översiktsplanen.

I avsnitten som tar upp tätorternas utveckling borde ambitionen i översiktsplanen för Stocka och Strömsbruk vara att förorenade områden saneras under planperioden. Sanering bedöms som mycket viktig för orternas framtida utveckling.

Kapitel 5: Miljökontoret har tittat på möjligheterna till avloppslösningar, påverkan på naturvärden och påverkan på vattenmiljön samt störningsrisker i omgivningen. Som nämns i planen är det att föredra om områdena kan anslutas till kommunalt Va-nät. Lösningar med enskilt vatten och avlopp kan ofta vara svåra att genomföra och leder generellt sett till sämre avloppsrening och vattenkvalitet. Flertalet områden ligger i nära anslutning till mindre sjöar. Områdena ligger för långt ifrån kommunalt Va-nät och VA-frågorna måste således lösas genom enskilda anläggningar. Här finns risk att ett LIS-område kan bidra till att försämra vattenkvaliteten i vattenförekomsten. För nedanstående områden anser miljökontoret att ytterligare åtgärder behövs för att LIS-områdena i sin helhet ska accepteras.

L4. Området ligger nära en befintlig bergtäkt med tillstånd fram till åtminstone 2031. Miljökontoret tycker det är onödigt att riskera en konflikt som riskerar utsätta nya boende för bullerstörningar och förordar därför att området utgår som LIS-område.

L5. Detta område riskerar också utsättas för buller av samma anledning som ovan.

L4. Tveksamt område att utse som LIS.

L9. Till stora delar inom aktiv jordbruksmark, som inte bör exploateras. Miljökontoret vidhåller att området inte borde utses till LIS.

L11. Mycket känsligt naturområde med bland annat förekomst av växten finnklint (en av mycket få lokaler i Sverige). Miljökontoret anser att området måste utgå då det inte är förenligt med de naturvärden som finns på platsen.

L13. Kommande E4-dragning kommer att gå mindre än 500 m från LIS-området. Miljökontoret anser att det liksom för L4 är onödigt att riskera framtida bullerproblem i området och förordar därför att området utgår.

L32. Avloppsfrågan är svårlöst i detta område pga. höga grundvattennivåer. Kommunen har valt att behålla området. Miljökontoret anser att det efter kuststräckan redan finns tillräckligt många LIS-områden med bättre förutsättningar för bebyggelse och att L32 därför borde utgå.

Kapitel 6: Kommunens satsningar på fiskevårdande arbete kommer att förbättra statusen på många vatten men det behövs också andra insatser vilket behöver klargöras i en plan. Miljökontoret anser att det bör framgå av översiktsplanen vilka ytterligare insatser som man planerar i vattenfrågan och att den på så sätt inte glöms bort.

I kapitlet beskrivs de områden som redan har ett skydd i form av Natura 2000-område och naturreservat. Kapitlet behöver utökas med områden som har höga naturvärden men som inte har ett

formellt skydd. Länsstyrelsens ”Värdefull natur i Gävleborg” och kommunens egen ”Sevärdheter i Nordanstigs natur” är exempel på skrifter där många sådana områden tas upp. Kommunens riktlinjer och strategi kring hur dessa områden ska bevaras behöver klargöras i översiktsplanen.

Det är svårt att förstå vad kommunen menar i sin kommentar i samrådsredogörelsen. Enligt kommunen ska endast förhållanden av ”väsentlig betydelse” beskrivas i översiktsplanen. Miljökontoret menar att det inte endast är områden som redan har ett utpekad skydd som ska beskrivas i planen. Där är nog viktigare att områden med stora värden som inte har ett utpekad skydd kommer fram så att man kan ta hänsyn till dessa områden i framtida planering.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser framemot kommande samarbeten. Kommunen anser att det framgår av planeringsunderlaget att VA-planen från 2014 är inaktuell, kommunen har kompletterat med att ny VA-plan behöver tas fram. Kommunen har med kartor över vattenskyddsområden och potentiellt förorenade områden i planeringsunderlaget, för tydligare kartbild och utbredning hänvisas till den digitala karttjänsten. Det är även denna karttjänst som kommunens planerare i huvudsak kommer att använda. PDF-kartbilagan som ingår i översiktsplanen är främst till för att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut om kartor för mark- och vattenanvändning och utvecklingsinriktning blir korrekt diarieförda, medan den digitala kartan används i det dagliga planeringsarbetet. Där tar vi stöd av en mängd kartlager med planeringsunderlag och eftersträvar att hålla dessa kontinuerligt uppdaterade.

Angående kommunens LIS-områden har kommunen tagit bort område L5 och L25 mellan granskning och antagande. Område L4 har kommunen valt att ha kvar men skrivit till en hänsynsriktlinje gällande buller. Område L9 har kommunen förklarat varför man väljer att ha kvar den trots att det är jordbruksmark på området. L11 har justerats till att exkludera områden med kultur och naturvärden genom nya hänsynsriktlinjer. Kommunen håller inte med om att det finns en risk för buller gällande L13. Området L32 blir kvar då kommunen anser att området är attraktivt och efterföljande utredningar får visa på hur avloppsfrågan ska lösas.

Oljeskyddsplanen är framtagen 2017 av Länsstyrelsen och bör därför uppdateras av dem i första hand. För Strömsbruk och Stocka pågår redan arbete med sanering, varför kommunen inte anser att det behöver finnas med i Översiktsplanen, som inte syftar till att hantera kommunens verksamhetsplanering.

Vad som i första hand räknas som förhållanden av väsentlig betydelse definieras i Boverkets översiktsplanemodell, i det ingår inte alla oskyddade naturvärden. Boverket rekommenderar i stället att planeringsunderlag i första hand ska hållas separat från den del av översiktsplanen som ska antas, för att tydliggöra vad det politiska beslutet omfattar. Nordanstig har valt att följa Boverkets rekommendation. När det blir aktuellt att detaljplanlägga ett område med naturvärden tar vi gärna stöd av de planeringsunderlag som då finns tillgängliga, exempelvis ”Värdefull natur i Gävleborg” och ”Sevärdheter i Nordanstigs natur”. Vid behov görs kompletterande artinventeringar.

Sociala Myndighetsnämnden, Nordanstigs kommun

Godkänner Översiktsplan 2040 efter granskning av handlingarna.

Kommentar

Noterat.

Region Gävleborg

Region Gävleborg anser att Nordanstigs förslag på översiktsplan går i linje med de funktionella och gränsöverskridande perspektiv som finns i Gävleborgs regionala utvecklingsstrategi och strukturbild.

Kopplat till Ostkustbanan kan tilläggas att Region Gävleborg gällande korridorval förespråkat ett västligt alternativ, utan stationsläge vid Harmånger. I översiktsplanen betonas betydelsen av god digital uppkoppling med bredband för kommunens utveckling. Vi föreslår för tydlighets skull att det framgår att det avser både behov av fiberuppkoppling och god mobil uppkoppling.

Region Gävleborg har svårt att se behovet och motivet för de 30-talet LIS-områden som kommunen vill utveckla som mer sammanhållna boendemiljöer, även om översiktsplanen säger att efterfrågan slutligt får styra var lokaliseringar av ny bebyggelse kommer till. Regionen ser att detta riskerar att driva på en ytterligare utspridning av bebyggelsestrukturen som också försvårar att skapa rimlig tillgänglighet till både service och kollektivtrafik för invånare.

Regionen anser att det i översiktsplanen står välbeskrivet om behov kopplat till utvecklingen av besöksnäringen i Hassela. Men att det saknas något om påverkan på övrig infrastruktur, vattenförsörjning och service. Att det är viktigt att ta med detta tidigt i planeringen baseras bland annat på erfarenheter från problem vid Kungsbergets expansion.

Regionen noterar att social hållbarhet (hållbarhetsintegrering) skjuts till kommande planeringsprocess. Det här kan innebära att perspektiven missas då de inte har en större del av (framtagande och utformning av) den övergripande planen. De riktlinjer som bidrar till social hållbarhet och en attraktiv livsmiljö som hanteras under ”mark- och vattenanvändning”, men hade med fördel kunnat flytta tidigare i dokumentet, exempelvis under kapitel 2 – Utgångspunkter, mål och samband.

Regionen lyfter att människors hälsa och säkerhet (4 Miljökonsekvensbeskrivning ÖP 2040) handlar främst om buller, föroreningar och trafiksäkerhet (och kort om grönområden och rekreation). Avsnittet skulle kunna utvecklas till ett mycket bredare perspektiv om möjlighet till ett gott liv i kommunen, möjlighet att påverka sin situation etc.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten. Nordanstigs kommun har förtydligat skrivningen om uppkoppling att det gäller både fiberuppkoppling och god mobil uppkoppling. Angående LIS-områden så har kommunen gjort en ytterligare översyn och plockat bort ett par områden, men vi vill också poängtera att LIS-områdena inte är kommunens primära fokus för utveckling av samlad bebyggelse, utan detta är främst tänkt att ske inom de utpekade utvecklingsområden som finns i kommunens mark- och vattenanvändningskarta. Kommunen håller med Regionen om att övrig infrastrukturutveckling behöver hänga med utvecklingen av besöksnäringen i Hassela, därför kommer fortsatt goda samarbeten genomföras mellan kommunorganisationens olika avdelningar och externa aktörer som ex Mitt Sverige vatten.

Social hållbarhet är en viktig grundpelare till den fortsatta utvecklingen av Nordanstigs kommun, det är dock av vikt för användarvänligheten för den efterföljande planeringen att alla riktlinjer för mark- och vattenanvändning finns samlade på samma plats i dokumentet. Det finns under kapitel 2 – Utgångspunkter, mål och samband, planeringsstrategier som inkluderar flera aspekter av den sociala hållbarheten inom samhällsplaneringen.

Det finns många intressanta perspektiv som skulle kunna fördjupas gällande människors livsmiljö, men miljökonsekvensbeskrivningen är avgränsad till att hantera de frågor som ska ingå i en MKB i enlighet med miljöbalkens lagstiftning.

Sundsvalls kommun

Sundsvalls kommun lämnar inga synpunkter på förslaget mer än att hålla med Nordanstig om de gemensamma mellankommunala intressena samt fördelarna med att ha liknande digitala översiktsplaner och en gemensam regional utvecklingsinriktning.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten.

Ånge kommun

Ånge kommun lämnar inga synpunkter på förslaget. Ånge kommun har tagit del av granskningsförslaget och noterar särskilt de goda och tydliga skrivningarna som stärker Sundsvallsregionens utvecklingsinriktning och mellankommunala samarbeten och ser därmed fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten.

Hudiksvalls kommun

Hudiksvalls kommun är tacksamma över att flertalet synpunkter som framfördes i samrådet har tillgodosetts. En kvarstående synpunkt är att förtydliga skrivningarna kring Hudiksvalls och Nordanstigs gemensamma arbetsmarknadsregion.

Kommentar

Nordanstigs kommun tar aktivt ställning för att utveckla kopplingen mot Hudiksvall. Detta framgår av "Utvecklingszon koppling söder" i den lokala utvecklingsinriktningen. Detta bedömer vi vara tillräckligt tydligt.

Länsmuseet Gävleborg

Synpunkterna innefattar i huvudsak översiktsplanens kartor, historiska beskrivningar, LIS-områden, exploatering av jordbruksmark samt miljökonsekvensbeskrivningen.

Kartor och bilder kan i vissa fall vara otydliga, exempelvis illustrationer i LIS-delen samt översiktskartorna i textdelarna.

Länsmuseet hade föredragit att kommunen i stället hade valt att i översiktsplanen kortfattat presenterat Nordanstigs särpräglade historia vad gäller exempelvis Brons- och järnålder, skogsbruk, svedjefinnar, kust och fiske, kyrkor, bruk, gårdar och kommunen samhällen. Museet påpekar även att historiska arv för olika tätorter kan lyftas fram tydligare som en del av kommande utveckling, exempelvis för Strömsbruk och dess industrihistoriska arv.

Länsmuseet anser att LIS-områdena kunde ha varit på remiss som en separat process, då det är många områden och har svårt att lämna synpunkter om respektive område. Två områden med kulturmiljöer som särskilt kan beröras är dels Lönnångers fiskeläge (L24), ett stort LIS- område, där det traditionella fiskeläget skulle påverkas negativt om området exploaterades i sin helhet. Området

föreslås minskas ned. Dels Mellanfjärdens fiskeläge (L26), som överlappar riksintresset för kulturmiljö, den överlappande delen anser museet bör utgå från planen.

Länsmuseet påpekar att det är positivt att kommunen har goda ambitioner gällande att värna jordbruksmark mot exploateringar, men anser att det blir motsägelsefullt att sedan ha tätortsnära LIS-områden i Bergsjö, Hassela och Harmånger som i olika omfattning berör just jordbruksmark.

I miljökonsekvensbeskrivningen används en röd färg som gör det svårt att läsa texten i rutorna, förslagsvis kan en annan röd färg användas som inte påverkar läsbarheten.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser framemot kommande samarbeten. Kommunen anser att det är tråkigt om kartor och bilder är otydliga, det är alltid svårt att få bra upplösning på det som ska fungera både digitalt och analogt, hoppas det är nog tydligt för att den viktigaste informationen ska framgå. I planeringsunderlagen har vi i vissa fall valt att ta med äldre bilder och kartor av sämre kvalitet då alternativen hade varit att inte ha med dem alls.

Kommunen har övergripande beskrivningar av kulturmiljöer både i planeringsunderlaget och kulturmiljöunderlaget. Det viktigaste med översiktsplanen är att den har tagit historien och platsens identitet i beaktning vid intresseavvägningar samt utgjort ett stöd för framtida planering av dessa platser. En allt för omfattande översiktsplan är svåränvänd för efterföljande planering varpå ingen mer omfattande historiebetraktning kommer att kompletteras till översiktsplanen. Kommunen har kompletterat riktlinjerna för skalnivå 1 – tätorter med följande: "Tätorternas olika historia och identitet ska beaktas vid framtida utveckling av tätorten".

Kommunens LIS-områden L24 och L26 kommer att utredas i efterföljande planering, i vilken mån de kan exploateras utan att ha en negativ inverkan på kultur- och naturmiljöerna. Kommunen har ändrat färgen i Miljökonsekvensbedömningen för att öka läsbarheten.

MittSverige Vatten & Avfall AB

Synpunkterna innefattar enklare kompletteringar och ändringsförslag av redaktionell art. Exempelvis föreslås att komplettera planeringsunderlagskartorna med allmänna avloppsanläggningar.

Gällande avsnittet om vattenskyddsområden - Första stycket. Ändra till åtta fastställda vattenskyddsområden. Andra meningen om Sörfjärdens vattenskyddsområde kan strykas då det blivit fastställt och ingår i de åtta. Andra stycket - Förslag på ny formulering av sista meningen: "För att utföra vissa åtgärder inom vattenskyddsområdena behöver man anmäla eller söka tillstånd hos kommunen eller Länsstyrelsen, om det inte redan föreligger förbud för åtgärden genom föreskrifterna".

Gällande avsnittet om Reservvatten - Första stycket – Ny formulering: "MittSverige Vatten & Avfall AB har en flerårsplan för att utreda reservvattenlösningar vid de allmänna vattentäkterna."

Andra stycket – Detta avsnitt handlar om VA-försörjning vid LIS-områden, men ligger under rubriken "Reservvatten" vilket blir förvirrande. Antingen kan stycket flyttas upp och läggas sist i avsnittet "Vatten och avlopp" eller läggas under egen rubrik.

Andra stycket – Justering för förtydligande av stycket: "LIS-områden, bör i möjligaste mån läggas där kommunalt vatten- och avlopp finns. Det kommer att krävas djupare utredningar kring VA-försörjningen i flera av de föreslagna LIS-områdena. De enda gånger det är givet att ny exploatering kan försörjas med allmänt VA är om området ligger inom kommunalt VA-verksamhetsområde (VO).

Om området ligger i direkt anslutning till ett VO kan det bli föremål för anslutning till allmän VA-försörjning, men då måste Mitt Sverige Vatten och Avfall AB först utreda om befintligt VA-system har kapacitet för utökningen. Det är viktigt att klargöra de ekonomiska konsekvenserna av en utvidgning av VO.”

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för era tydliga synpunkter och ser fram emot kommande samarbeten. Kommunen har redigerat planeringsunderlaget utifrån synpunkterna och tagit bort det stycket som låg på fel plats. Nu hanteras det under LIS i planen.

Nordanstigs Bostäder AB

Nordanstigs bostäder lämnar inga synpunkter på förslaget då de anser att allt väsentligt är en del av planen. Planen kommer att underlätta för framtida bostadsbyggande om än att det var förväntat fler konkreta kommentarer om utvecklingen av Sörfjärden, Mellanfjärden och Morängsviken.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten.

EON

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten.

Postnord

Synpunkten innefattar att; vid nybyggnation av villor och radhus ska postlådan placeras i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan. En placering som inte är godkänd, leder till att posten inte delas ut till adressen.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande men kommer i huvudsak att beakta detta vid andra delar av plan- och byggprocessen då det är för detaljerat för en översiktsplan.

Holmen Skog

Holmen Skog vill tydliggöra att skogsbruk och vindkraft kan samverka inom samma geografi. Att genom planbestämmelsen skogsbygd-hänsyn utestänga vindkraftsatsningar från en så stor del av kommunen motverkar den gröna omställningen.

Det vore bra om det lades ut nya områden för verksamhets- och industriändamål i Strömsbruk, så att det finns en planberedskap för att kunna möta eventuella kommande behov. Det finns strategiska områden inom Holmens markinnehav som kan utpekas för verksamhets- och industriändamål där det finns eller i framtiden kan finnas tillgång till hög el-kapacitet.

Tillkommande bostäder i Strömsbruk bör inte planeras så att industrin påverkas negativt på grund av begränsningar av buller. Fler attraktiva strandnära lägen där Holmen äger mark, finns i anslutning till sjöarna i Strömsbruk och Hassela, som kan pekats ut som LIS-områden.

Holmen vill vara delaktiga vid framtagande av vindkraftsplanen och har en nyligen framtagen screening som kan fungera som underlag för utpekade av områden.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser fram emot kommande samarbeten. Kommunen har valt att inte redigera områden Skogsbygd-hänsyn då det finns andra lämpligare ytor i kommunen för etableringar av vindkraft. Vi delar synen att skogsbruk och vindkraft kan samverka, däremot finns det i vissa områden behov av särskilda hänsyn till naturvärden, rekreation, boendemiljöer etc. som vi vägt in. Kommunen avser att utreda frågan närmare i kommande vindbruksplan. Kommunen samarbetar gärna med Holmen i denna process och tar gärna del av den screening som Holmen gjort. Gällande LIS-områden har kommunen fått flera synpunkter på att vi pekat ut många områden och vi ser det därför inte som lämpligt att peka ut ytterligare områden inför antagande.

Nordanstigs Företagarförening

Styrelsen för Nordanstigs Företagare och Turism ek förening har tagit del av den dokumentation som rör Översiktsplan 2040 för Nordanstigs kommun. Vi ställer oss positiv till Översiktsplan 2040 och vi ser fram mot ett samarbete med kommunen för att realisera de möjligheter som beskrivs i översiktsplanen!

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser framemot kommande samarbeten.

Nätverket Fäbodvallar i Nordanstig

Nätverket ser att översiktsplanen hanterat skrivningar kring fäbodvallar på ett bra sätt, men att det finns möjlighet till rättelser om fakta över dessa, det kommer Nätverket återkomma med.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande och ser framemot era rättelser i ord och bild om Fäbodvallarna som kommer att kompletteras framtida planeringsunderlag. Då planeringsunderlaget inte antas politiskt finns möjlighet att göra rättelser där även mellan de formella översiktsplanprocesserna.

Privatperson 1

Många delar ur översiktsplanen är noga genomarbetade och med tydliga åtgärder eller planer men besöksnod Kultur och fritids - väster om Kölsjön kan utvecklas. Här kan det skogsfinska arvet i Mottiland lyftas fram i kombination med friluftsturism. Ett förslag på en sådan vision är att skapa arbete för en helhetsupplevelse: kombinationen av skogsfinnarnas kulturmiljö och den storslagna och orörda naturen. Här kan kommunen ta stöd i rapporten "Förstudie - Hassela som destination".

I Länsstyrelsen Gävleborgs åtgärdsprogram 2023–2030 framgår det hur otroligt viktiga skogliga värdekärnor är och att sambanden mellan dessa behöver stärkas genom ett landskapsperspektiv. I översiktsplanen är den skogliga värdetrakten Norra Hälsinglands gammelskogar märkt som "Skogsmark-hänsyn"-område i Nordanstigs översiktsplan. I samrådsversionen av översiktsplanen skrev ni under kartområdet "Skogsmark-hänsyn" att skogsbruk ska bedrivas hållbart och försiktigt. Nu har denna riktlinje tagits bort för att möta HOLMENS synpunkt på samrådsförslaget.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande. Kommunen lyfter det skogsfinska arvet i kulturmiljöunderlaget. Kommunen kommer fortsatt kunna använda underlag som exempelvis "Förstudie – Hassela som destination", för att utveckla aktiviteter kring kommunens besöksmål, och kan gärna ta emot ytterligare kunskapsunderlag om sådant finns. Angående tidigare riktlinje om skogsbrukets bedrivande togs denna bort då översiktsplanen inte används som en plan för skogsvård och riktlinjen därmed inte skulle göra någon reell skillnad.

Privatperson 2

Synpunkterna rör främst Hassela och kommunens nordvästligaste kil. I samrådsversionen av översiktsplanen stod det i för markanvändningsområdet "Skogsmark-hänsyn" att skogsbruket ska bedrivas hållbart och försiktigt. I granskningsversionen är denna riktlinje borttagen för att möta HOLMENS synpunkt vid samrådet. Förslagsvis bör stärka ambitionen stärkas vad gäller skogsbruk genom att värna fragment av äldre skog som ännu finns kvar. Glesbefolkade trakter är ofta de rikaste vad gäller biologisk mångfald, men tyvärr är det då få eller inga som står upp mot börsbolagets vinstdrivna skogsbruk. Hjälp/bifall från kommunens håll skulle spela stor roll och förhoppningsvis resultera till en kommun med skogliga värdetrakter bevarade.

Men även att skapa en plan för besöksnoden väster om Hassela, ta hand om det unika med glesbefolkad skoglig värdetrakt. Ta vara på, och stöd gärna utveckling av det skogsfinska arvet och den lokala kunskap som finns. Sök utvecklingsmöjligheter för besöksnäring året runt.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande. Området i och kring Hassela och Ersk-Mats pekas ut som besöksmål för att visa på utvecklingspotential, hur besöksmålet exakt ska utvecklas hanteras i andra processer än översiktsplaneringen. Kommunen lyfter det skogsfinska arvet i kulturmiljöunderlaget som stöd för efterföljande planering.

Privatperson 3

Synpunkten omfattar översiktsplanens LIS-områden. Dels området söder om Ragvaldsnäs i Gnarp, mot Fågelharn. Den södra delen har området på fastigheten Ås 17:1 har tagits bort i granskningsversionen av översiktsplanen, samtidigt har utökning skett norrut. Det borttagna området har den mest attraktiva marken för utveckling i området. Havsläget både österut och söderut har potential.

Dels norra delen av Hårtefjärden i Jättendal har lättbebyggd mark i havsläge mot söder. Marken är delvis ägd av samfälligheter. Den finns inte redovisad som möjligt LIS-område, förslagsvis kompletteras denna till efterföljande planarbete.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande. Generellt har kommunen undvikit att lägga till ytor för utveckling efter granskningens genomförande. Detta för att undvika krav på förnyade samråd/granskning som skulle försena antagandeprocessen. Om önskemål finns att pröva ytor för utveckling som inte pekats ut i översiktsplanen så finns ett antal generella kommunövergripande riktlinjer till stöd för detta.

Privatperson 4

Synpunkten omfattar dels den Lokala utvecklingsinriktningen - Besöksnod kultur och fritid kan kompletteras med fler besöksmål. Bara Ersk-Mats gården är utpekad som målpunkt i den mest

nordvästliga delen av kommunen, här finns mer kunskap kring den skogsfinska historien som kan lyftas in som ett besöksmål.

Dels att översiktsplanen bör lyfta att offentliga grönområden bör uppmuntras för kolonilotter, skolodlingar och annat som ökar självförsörjningsgraden och kunskapsöverföringen om självhushållande.

Dels att den Nordvästra delen av kommunen som angränsar mot Hudiksvall, Ljusdal, Ånge och Sundsvall ej ska bebyggas med vindkraft då området har stor biologisk mångfald med flera skyddade naturområden.

Dels att riktlinjen för kategorin Skogsbygd – hänsyn kan kompletteras med utförligare beskrivningar av det skogsfinska kulturarvet.

Dels att riktlinjen för kategorin Skogsbygd – Resurs bör omformuleras:

''fragmentering av dessa ska undvikas, med hänsyn till förutsättningar för skogsbruk, ekosystemtjänster och biologisk mångfald''. Skogsbruk är största anledningen till fragmentering av skogslandskapet enligt Privatperson 4 och hör därför inte hemma i riktlinjen. Privatperson 4 menar även att det är en intressekonflikt mellan vindkraft och friluftsliv vilket gör riktlinjen motsägelsefull.

Kommentar

Nordanstigs kommun tackar för ert yttrande. Att området kring Ersk-Mats är utpekad särskilt i kartan innebär inte att andra besöksmål, besöksanledningar och kulturarv av besöksvärde inte kommer att kunna utvecklas på sikt kring området. Det skogsfinska arvet lyfts upp särskilt i kulturmiljöunderlaget. Översiktsplanen kan inte peka ut ett specifikt kulturarv utan underlaget visar på mångfalden av kulturarv i kommunen. Översiktsplanen kan inte peka ut hur ett grönområde specifikt ska utvecklas, om det finns intresse för kolonilotter eller odlingsmöjligheter på innergårdar eller allmänna grönytor uppmuntras en efterfrågan av detta till den fastighets- eller markägaren. Området längst in i kommunen är utpekad som Skogsbygd – Hänsyn och alltså inte utpekad för att uppmuntra vindkraft.

Ändringar i översiktsplanen efter granskningen

Ändringar i översiktsplanekartor

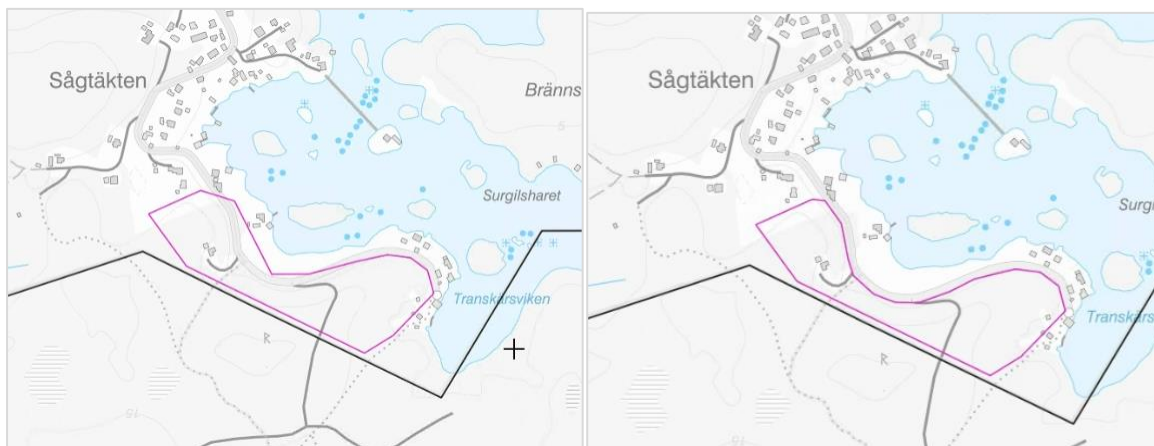
Ny elnätinfrastruktur – har adderats till Mark och vattenanvändning skalnivå 2, utvecklad användning. Markanvändning för ny elnätinfrastruktur innefattar utredningskorridor för Svenska kraftnäts anläggning. Utredningskorridoren innefattar utbyggnadsplaner på 400 kV-ledning genom Nordanstigs kommun från Vattjom till Njutånger. Kommunen fick inte tillgång till detta underlag förrän efter granskningens genomförande, men ser att korridoren kan läggas till utan konflikt med andra utpekade utvecklings- eller bevarandebestånden.

LIS-område – L5 har tagits bort. Kommunen har fått synpunkter som tydliggjort att dessa områden hade varit svåra att genomföra i praktiken.

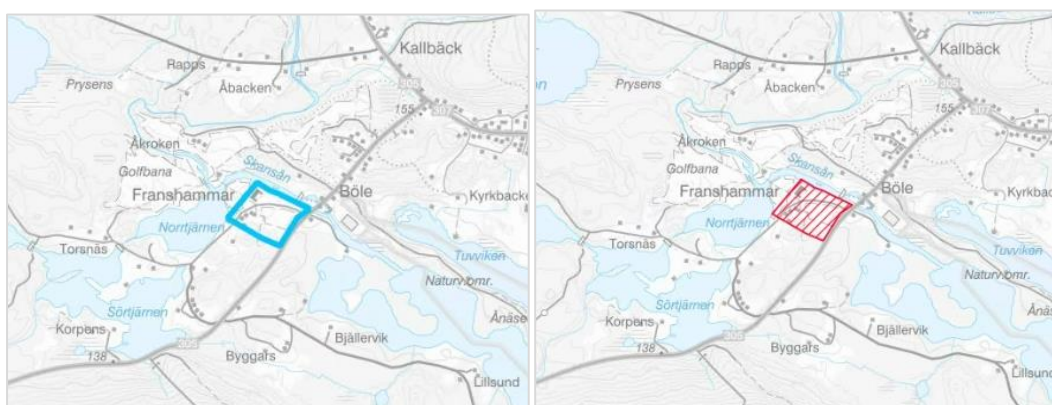
LIS-område – L16 har ritats om för att exkludera området på andra sidan vägen mot vattnet (till höger är ny utbredning).

LIS-område – L24 har ritats om för att exkludera udden. (till höger är ny utbredning).

Mark och vattenanvändning – skalnivå 2 – handel och verksamheter ändrad markanvändning är redigerad till att bli mångfunktionell bebyggelse – utvecklad markanvändning.

Planeringsunderlaget: En karta som visar på riskhanteringsavstånd på 150 meter från järnväg och rekommenderad väg för farligt gods har adderats till planeringsunderlaget.

Ändrade riktlinjer

- **Kommunövergripande riktlinjer** – Gällande digital uppkoppling har riktlinjen reviderats till att omfatta både fiber och mobil uppkoppling.
- **Mark och vattenanvändning – Skalnivå 2 – Ny elnätsinfrastruktur:** Riktlinje har adderats: *”Ingen ny bebyggelse för stadigvarande (bostäder, skola eller omsorg) ska placeras inom 130 meter ifrån utredningskorridoren. När ny ledning är uppförd gäller kommunövergripande riktlinjer.”*
- **Mark och vattenanvändning – Skalnivå 1 – Tätorter:** *”Tätorternas olika historia och identitet ska beaktas vid framtida utveckling av tätorten”.*
- **LIS-område L2, Ny hänsynsriktlinje** - *”Bebyggelse: tillkommande byggnader ska placeras i närheten av befintlig väg och området närmast vattnet ska lämnas fritt.”*
- **LIS-område L3, Ny hänsynsriktlinje** – *”Rekreation: Det ska även fortsättningsvis gå att röra sig kring sjön för allmänheten”.*
- **LIS-område L4, Ny hänsynsriktlinje** – *”Buller: Ta hänsyn till närhet till bergtäkt vid eventuell utbyggnad i områdets nordvästra del.”*
- **LIS-område L10, Ny hänsynsriktlinje** – *”Bebyggelse: Ny bebyggelse ska knytas ihop och bli en förlängning av tätorten”.*
- **LIS-område L11, Nya hänsynsriktlinjer** – *”Naturvärden: Utveckling i området behöver ta hänsyn till de naturvärden som finns i området. Kulturmiljö: Det finns lämningar från sågverkstiden i området som behöver beaktas men kan lyftas fram som besöksmål”.*
- **LIS-område L26, Nya hänsynsriktlinjer** – *”Bebyggelse: ny bebyggelse ska anpassas för att inte ha en negativ inverkan på kulturmiljö och befintlig bebyggelsestruktur.”*

Uppdaterade texter

Uppdatering av texter innefattar mindre faktaredigeringar i planeringsunderlaget. Det är framför allt gällande kulturmiljöfrågor, vatten och avloppsfrågor samt elnätfrågor som redigeringar i texter har genomförts.

Sammanställning av strategisk miljöbedömning

I det här kapitlet redovisas en särskild sammanställning av hur den strategiska miljöbedömningen enligt miljöbalkens 6 kap 16 § gått till. Det innebär att skyldigheten att redovisa och göra planen tillgänglig samt redovisa informationen enligt miljöbalkens 6 kap 17 § uppfylls.

Så har miljöaspekterna integrerats i planen

De planeringsstrategier som togs fram till grund för översiktsplanen arbetades fram i workshopform tillsammans med politiker och tjänstepersoner från flera av kommunens förvaltningar. Detta arbete tog stöd av både Agenda 2030, lokala förutsättningar och visioner och ledde fram till formuleringar som knyter an till bland annat ekosystemtjänstperspektiv, klimatperspektiv, resurshushållning och livsmiljö. Detta har utgjort grund för kommunens lokala utvecklingsinriktning och det fortsatta arbetet med mark- och vattenanvändning, som därmed fått med ett löpande hållbarhets- och miljöperspektiv.

Miljökuniga har involverats i arbetet redan i tidigt skede vilket inneburit att anpassningar av planförslaget utifrån miljöhänsyn kunnat genomföras redan innan det offentliga samrådet. Eftersom samråd redan genomförts om ett tidigare planförslag fanns också Länsstyrelsens och andra samrådsparters medskick från den föregående processen som ett värdefullt kunskapsunderlag inför nu aktuellt planarbete.

Integrerat arbete mellan relevanta experter har också förekommit genom processen. Nordanstigs kommun har haft stöd av konsulter i vissa delar och därför kunnat ha flera specialister inkopplade i olika sakfrågor. Ställningstaganden kopplat till framtida markanvändning har bearbetats och justerats av experter inom miljöfrågor för att på ett bra sätt lägga grunden för en hållbar efterföljande planering.

För att tydliggöra vilket planeringsunderlag som finns av intresse, även utöver det som är av allra mest väsentlig betydelse och därmed redovisas i själva planförslaget, har planeringsunderlag sammanfattats i särskilda underlagsdokument. I avsnittet om "Hänsyn – väsentliga förhållanden" har hänsyn till såväl riksintressen och miljö kvalitetsnormer som klimatrelaterade risker hanterats. Gällande de klimatrelaterade riskerna har ras, skred, erosion, skyfall, höga flöden och förändrade havsnivåer beaktats. Detta har på olika sätt påverkat plankarta och riktlinjer.

Boverkets översiktsplanemodell har tillämpats i flera skalnivåer för mark- och vattenanvändningen, för att hänsynsriktlinjer som är tillämpliga för stora delar av kommunen ska kunna kombineras med riktlinjer för specifikt utpekade geografiska områden. Därmed är ambitionen att på ett bra sätt täcka upp både för planerad och oförutsedd utveckling och säkerställa att miljöaspekter beaktas i tillräcklig grad.

Så har hänsyn tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Samråd och granskning har gett värdefulla inspel. Vissa synpunkter har vi kunnat tillgodose och det har gjort planen bättre. Andra synpunkter tar vi med oss i det fortsatta arbetet som exempelvis önskemål om särskilda utredningar av natur- och kulturvärden eller vatten- och avloppsfrågor i utvecklingsområden.

Kommunen är medveten om att några frågor kan utredas mer detaljerat än vad som gjorts i denna översiktsplaneprocess. Bedömningen är att det är viktigare att ha en aktuell översiktsplan även om den är relativt generell än att ha en gammal översiktsplan som inte alls är aktuell. Arbeta med fortsatt utveckling av relevanta planeringsfrågor kommer att genomföras under kommande

planeringsperioder. Kommunen kan på det här sättet lägga sina begränsade resurser där de gör mest nytta.

Planeringsunderlaget har tagits fram i omgångar under en längre tidsperiod. Av resursskäl kan inte alla delar hållas helt uppdaterade årligen. Kommunen har därför tagit fasta på de konkreta synpunkter som inkommit om faktafel och justeringsförslag i underlaget så att detta förbättrats efter samråd och granskning.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har främst bidragit till att riktlinjer som berör olika miljöfrågor har diskuterats och bearbetats för att ge önskad effekt. Vi har också justerat områden i översiktsplanen utifrån MKB och inkomna synpunkter. Skälen till justeringarna har varit att ta bättre hänsyn till befintliga värden eller att helhetslösningen blir bättre.

Yttranden med synpunkter kom in både under samråd och granskning. Hur dessa synpunkter hanterats finns beskrivet i Samrådsredogörelsen samt i denna handling som heter Granskningsutlåtande och sammanställning av strategisk miljöbedömning. Efter samrådet har synpunkter som rör miljöfrågor hanterats och bemötts och ytor såväl som texter i planen justerats för att planen ska bli mer hållbar.

Planen har fortsatt anpassats utifrån olika miljöaspekter både efter samråd och granskning. Efter samrådet justerades mark och vattenanvändningskartor och LIS-områden med hänsyn till bland annat naturvärden, kulturvärden och jordbruksmark. För de flesta LIS-områden förtydligades utbredningen av området genom att en zon för fri passage lämnades närmast vattenområdet. Flera LIS-områden togs bort av miljöhänsyn mellan samråd och granskning och två till efter granskning. Ändringar i kartor och riktlinjer sammanfattas i ett särskilt avsnitt i samrådsredogörelse respektive granskningsutlåtande.

Mellan samråd och granskning kompletterade kommunen planeringsunderlaget med en klimatriskutredning. Denna låg till grund för bearbetningar av vissa områden likväl som ställningstaganden i planförslaget.

I Hassela och Bergsjö undantogs områden från mark- och vattenanvändningskartorna där det exempelvis bedömdes finnas risk för ras och skred. I Harmånger justerades både LIS-område och mark- och vattenanvändningskartor för tätorten. Detta gjordes av flera skäl, främst av hänsyn till samordning med riksintressen för kommunikationer respektive naturmiljö, risk för översvämning, hänsyn till naturmiljö och ökade förutsättningar för en attraktiv tillväxt. För många platser har jordbruksmark undantagits i mark och vattenanvändningskartorna, exempelvis i Bergsjö och Gnarp har justeringar av områden genomförts. De områden som kvarstår som innefattar jordbruksmark är på en sådan strategiskt viktig plats för utveckling att de fortsätter vara utpekade i översiktsplanen även efter granskning. Fortsatta utredningar och anpassningar kan behöva göras i detaljplaneskedet för dessa områden.

Skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts

När det gäller utpekade utvecklingsområden i mark- och vattenanvändningskartan har en grundidé varit att de ska bidra till de planeringsstrategier och den utvecklingsinriktning som tagits fram för kommunen. Samtliga utvecklingsförslag har utvärderats och plankartans slutliga utformning har anpassats till vilka förslag som bäst bedömts bidra till rätt riktning. Utpekade områden för mångfunktionell bebyggelse och bostadsutveckling är främst koncentrerade till tätortsnära lägen medan industrimark främst är koncentrerad till viktiga transportstråk.

Ett stort antal områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen har övervägts. I inledningen av kapitel 5.2 i översiktsplanen redovisas vilka kriterier som varit utgångspunkt för sällning och

prioritering mellan alternativen. De kriterier för bortval som har störst direkt koppling mot miljöhänsyn är:

- Områden med höga natur- och eller kulturvärden, såsom naturreservat eller fornlämningsområden, ska inte pekas ut.
- Områden av stort värde för friluftslivet ska inte pekas ut.
- Områden med stor risk för översvämning, ras, skred eller erosion ska inte bebyggas.

Utifrån detta har ett flertal områden valts bort. Gällande andra punkten ovan har undantag gjorts för LIS-område som pekats ut just för utveckling av friluftslivet. Redovisade hänsynsriktlinjer och synpunkter vid samråd och granskning har sedan bidragit till ytterligare justeringar.

Sammantaget bedömer kommunen att de genomförda prioriteringarna och anpassningarna har bidragit till att planen är tydligare för vad som gäller för såväl utveckling som bevarande.

Avvikelse från Länsstyrelsens yttrande

Kommunen saknar en aktuell Vattentjänstplan. Arbetet med en sådan har inletts i början av 2024, för att kunna hantera viktiga frågor gällande vattenmiljö och långsiktig dricksvattenförsörjning.

Kommunen har valt att behålla tre LIS-områden som Länsstyrelsen avstyrkt. Det gäller nr 25 Koffsand, nr 31 Lortvarpet och nr 32 Ragvaldsnåset. Kommunen ser att det finns ett aktuellt intresse för tillväxt i dessa områden och bedömer att en viss bebyggelse kan tillkomma utan att medföra påtaglig skada på värden eller påtaglig avvikelse från de utvecklingsinriktningar som formulerats. Kommunen har också valt att behålla formuleringar om möjlighet till bostäder för områdena L4 Sjösveden samt L24 Lönnångersfjärden trots att Länsstyrelsen förordat att användningen ska avgränsas till turistverksamhet. Det är viktigt för kommunen att ta vara på de tillväxtpotentialer som finns. Avvikelsen har tydligt markerats i karta.

Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför

Översiktsplanen i sig ger ingen miljöpåverkan, däremot det som händer i verkligheten som en följd av översiktsplanen exempelvis genom de bygglov eller tillstånd som beviljas. Hittills har endast enstaka detaljplaner antagits årligen i kommunen (antalet ser dock ut att öka), och ansökningar om LIS-dispenser inkommer endast sporadiskt.

I detaljplaneprocessen kan man förutom att ta fram en detaljplan också upprätta avtal med en intressent i de fall kommunen äger marken. På det här sättet kan kommunen genom frivillighet arbeta med en högre ambitionsnivå än det som är möjligt med stöd av plan- och bygglagen.

Kommunen har kriterier som ligger till grund för att pröva ansökan om planbesked och prioritering av pågående och nya planuppdrag. Här beaktas detaljplanens inverkan på olika hållbarhetsfrågor.

Miljöfarliga verksamheter behöver tillstånd enligt miljöbalken där uppföljning, tillsyn och övervakning av miljöfrågorna hanteras. En del av dessa sköter kommunen medan andra sköts av Länsstyrelsen.

För eventuell utveckling av besöksnärlig verksamhet i Hassela som skulle kunna påverka höga naturvärden finns särskilt angivet i översiktsplanen att *”Om utveckling initieras inom detta område som berör riksintresse, Natura 2000 och naturreservat ska en naturvärdesinventering genomföras och fortsatt dialog ske med Länsstyrelsen om lämpliga hänsynstaganden.”*

Vid Harmånger finns flera riksintressen och miljövärden och vid utveckling där behövs särskilt fokus på att övervaka och följa upp att betydande miljöpåverkan inte uppstår. Detta uppmärksammas i flera specifika riktlinjer som gäller för utveckling i och kring Harmångers tätort.

Information efter antagande

Planen kommer att hållas tillgänglig på Nordanstigs kommuns webbsida. När planen vunnit laga kraft kommer översiktsplanens samtliga handlingar och ett protokollsutdrag med beslutet att skickas till Boverket, Länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, regionen och de kommuner som berörs.